

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 พ.ค. 2556	22	8072	5

ข่อยเรื่อง
เมืองล้านนา
ปีที่ ๑๔

วัดม่วยต่อ หรือ จอมม่วยต่อ อ.ขุนยวม

เมืองขุนยวมเป็นเมืองเก่าอายุมากกว่า 150 ปีแล้ว มีวัดอยู่ในตัวเมืองขุนยวมอยู่หลายวัดเลยทีเดียว และส่วนใหญ่เป็นวัดไต หรือวัดคนไทใหญ่ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในละแวกนี้ วัดหนึ่งที่อยากจะนำไปชมวันนี้คือ “วัดม่วยต่อ”

ในภาษาไต(ไทใหญ่)จะเรียกพระธาตุว่าม่วยต่อ วัดต่างๆ ที่มีการบรรจุพระธาตุก็จะเรียกว่า “จอมม่วยต่อ หรือ วัดม่วยต่อ” เพราะการตั้งชื่อให้เป็นภาษาไทยกลางของส่วนกลางทำให้การเรียกชื่อนั้นเพี้ยนไป

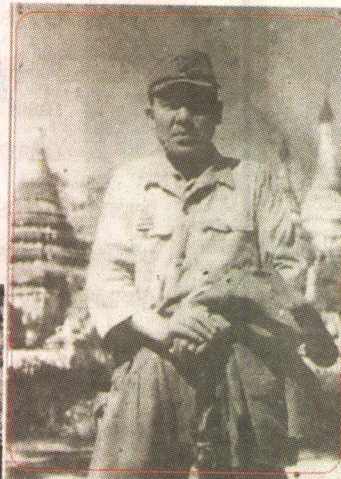
วัดม่วยต่อนี้ในอดีตตั้งอยู่ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือของเมืองขุนยวม คนท้องถิ่นจะเรียกวัดม่วยต่อในชื่อเล่นอีกหนึ่งชื่อก็คือ “จอมเน้อหรือวัดทิศเหนือ” จากประวัติที่มีคนแก่เล่าสืบต่อกันมานั้นบอกว่า เมื่อปี พ.ศ.2397 นั้นมีการพบว่าเป็นวัดร้าง ที่มีซากพระธาตุและวิหารเก่าอยู่ เมื่อมีพระธุดงค์มาอาศัยพักระหว่างเดินธุดงค์ เมื่อมีชาวบ้านเลื่อมใสมากขึ้นชาวบ้านจึงช่วยกันบูรณารักษา มีการสร้างศาลาการเปรียญแบบไต(ไทใหญ่) ขึ้นมาใช้ชั่วคราวและได้เรียกวัดนี้ว่า “จอมม่วยต่อ” (จอม=วัด ในภาษาไต) พ.ศ.2451 มีศรัทธาลุงจอมหลูและครอบครัว พร้อมด้วยศรัทธาทั้งหลาย มีจิตศรัทธาสร้างศาลาการเปรียญแบบไทใหญ่เป็นอาคารถาวรขึ้นหลังหนึ่งแทนศาลา หลังเก่าซึ่งชำรุดทรุดโทรมมาก

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 พ.ค. 2556	22	8072	5

พร้อมกับสร้างพระประธานแบบก่ออิฐถือปูนขนาดใหญ่ขึ้นเป็นองค์แรก (องค์ซ้ายมือ) ต่อมาอีกหนึ่งปีพระโพธิญาณเจ้าอาวาสองค์ที่สองพร้อมด้วย ลูกศิษย์ลูกหาได้ สร้างพระประธานองค์ที่สองขึ้นสู่ ถึง พ.ศ.2471 ศรัทธา แม่เฒ่าพะกาหม่านจี พานิชยานนท์และครอบครัว พร้อมด้วยศรัทธาอื่น ๆ ร่วมกันสร้างศาลาการเปรียญเพิ่ม 1 หลัง พร้อมกับสร้างหอไตรแบบไทยใหญ่ใต้ฐานเจดีย์และศาลาบำเพ็ญสมณธรรม (สลับอาหุรง) ด้านหน้า พระธาตุเจดีย์ไว้เป็นที่บำเพ็ญสมณธรรมคนเฒ่าคนแก่อีกด้วย

พ.ศ.2472 ศรัทธาพ่อเฒ่าจองออย แม่เฒ่าจองออย วัฒนมาลาและ ครอบครัว พร้อมด้วยศรัทธาชาวบ้านขุนยวมได้ร่วมแรงร่วมใจกันสร้าง พระประธานขึ้น 1 องค์ เป็นองค์ที่สามและสร้างศาลาการเปรียญเพิ่มขึ้น อีกหนึ่งหลัง พ.ศ.2439 นายพะกะเปอพร้อมด้วยคณะศรัทธาได้ร่วมแรง สามัคคีกันสร้างพระธาตุเจดีย์ขึ้น 4 องค์ ปัจจุบันเหลือเพียง 3 องค์ เพราะองค์ที่ 4 ทรุดพังไม่สามารถบูรณะปฏิสังขรณ์ให้คงสภาพเดิมได้ ส่วน 3 องค์ที่เหลือนี้พระมหาธรรมสารฐานิสโร ได้เชิญชวนศรัทธา ญาติโยมที่มีจิตศรัทธาร่วมกันบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ ในขณะเดียวกัน ศรัทธานายส่ง กานหลู บุญลินและคณะศรัทธาทั้งหลายได้มีจิตศรัทธา

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 พ.ค. 2556	22	8072	5

ปราสาทร่วมกันสร้างศาลาหน้าองค์พระเจดีย์ 1 หลัง เพื่อเป็นที่บำเพ็ญ
สมณธรรมของพระสงฆ์และเป็นที่จำศีลภาวนาของสัตบุรุษ

พ.ศ. 2512 พระครูอนุสารณ์ศาสนการ ได้เชิญชวน ศรัทธา
ประชาชนทั้งใกล้และไกล บูรณปฏิสังขรณ์ศาลาการเปรียญด้านหน้าซึ่ง
ชำรุดทรุดโทรมจนแทบจะอาศัยอยู่ไม่ได้ให้เป็นอาคารถาวรแบบใหม่
หลังคาเป็นแบบศิลปไทยภาคกลางทำให้วัดม่วยต่อเป็นถาวรสถานที่
ผสมผสานศิลปของ ไทใหญ่เข้ากับศิลปไทยกลาง

ชาวเมืองขุนยวมอยู่กันสงบสุขตามฐานะเมืองเล็ก ๆ ชายแดนพม่า
แต่ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้นกองทัพญี่ปุ่นส่วนหนึ่งได้สร้าง
สะพานข้ามแม่น้ำแควเพื่อส่งเสบียงต่างๆ เข้าไปในประเทศพม่า แต่อีก
ด้านหนึ่งที่อำเภอขุนยวมนี้ ก็มีอีกหนึ่งกองกำลังได้มีการตัดถนนเข้ามา
ที่นี่ เพื่อจะเดินทางโดยทางรถเข้าไปในประเทศพม่าด้านรัฐคะยาห์ แต่
เมื่อเวลาผ่านไปจนถึงสิ้นสุดสงครามโลก ประเทศญี่ปุ่นยอมแพ้สงคราม
ครั้งนี้ ทหารญี่ปุ่นเลยต้องยกทัพกลับโดยการเดินเท้ากลับมาผ่านอำเภอ
ขุนยวมอีกครั้ง แต่เนื่องจากมีทหารที่บาดเจ็บเยอะ เลยมีการตั้งค่าย
พักแรมเต็มขุนยวมไปหมด และวัดม่วยต่อแห่งนี้ก็ได้ใช้เป็นโรงพยาบาล
ชั่วคราว ระหว่างที่พักอยู่ที่นั่นก็มีทหารหลายๆ คนเสียชีวิตลง และ
ได้มีการฝังศพไว้บางส่วนของวัดม่วยต่อด้วย และปัจจุบันมีคนญี่ปุ่นที่
ทราบข่าวว่ามีบรรพบุรุษได้ฝังไว้ตรงนี้ก็มาทำบุญให้ปละหลายๆ กลุ่ม
หลายๆ หน่วยงาน

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

00225

NORTH CLIPPING 2556/

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 พ.ค. 2556	22	8072	5

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 พ.ค. 2556	22	8072	5

งานประเพณีที่มีชื่อเสียง ของวัดม่วยต่อ อ.ขุนยวม

ปอยหมั้งกะป่า หรืองานประเพณีชาวงกต

จากความเชื่อที่ว่า ป่าหิมพานต์ เป็นป่าที่มนุษย์ปกุณไม่
สามารถเข้าไปได้โดยง่าย และมีการเข้าออกแค่ทางเดียวและการเข้าออก
ก็ยากลำบาก เลยนำมาดัดแปลงให้คนเข้าไปสักการะบูชาในทางเดินที่
คดไปเรื่อยมาของงานนี้ งานประเพณีชาวงกตเดือน 12 ดัดแปลง
จากที่ได้ทำกันมาทุกปี ให้ใกล้เคียงความเป็นจริง ตามความเป็นมาให้
มากที่สุด โดยตรงกลางจะมีปราสาท 2 หลัง หลังหนึ่งเป็นที่
ประทับของพระวสุสันดร อีกหนึ่งเป็นที่ประทับของพระนางมัทรี
และกัณหาชालี อีก 4 มุมนั้นเป็นสระบัว บนสระบัวทุกสระ จะเป็นวัด
(จองพารา) 2 คอสามชาย เป็นที่ประทับของพระอุบลูต ซึ่งมีอยู่
ในน้ำมหาสมุทร เพื่อให้สอดคล้องกับคัมภีร์ที่คนสมัยก่อนเขาบันทึก
ไว้เพื่อเป็นหลักฐานทาง พระพุทธศาสนาว่า ในรอบปีหนึ่ง ๆ พระอุบลูต
จะเสด็จขึ้นมาวิปัสสนาตรึงโลกมนุษย์ครั้งหนึ่ง ในวันเพ็ญเดือน 12
เวลาเช้าตรู่ของทุกปี ถ้าผู้ใดมีบุญวาสนาพบเห็นและถวายสิ่งของ
เครื่องใช้ หรือเครื่องอุปโภคต่างๆ จะเป็นข้าว ขนม หรือผลไม้ต่าง ๆ

และได้มีการจำลองการเดินทางค้าขายในอดีตไว้ให้รู้ลึกรู้
หลานไว้ดูด้วย คือ “โบต่าง หรือ วัวต่าง” เนื่องจากการเดินทาง
เพื่อทำมาค้าขายในอดีตนั้นใช้ทางเท้าเป็นหลัก ไม่มีรถยนต์ใดๆ
ทั้งสิ้น ไม่ว่าการไปซื้อ-ขายก็เขียงใหม่ แม่ละเรียง แม่ฮ่องสอน หรือ
มณฑลเลย ประเทศพม่า ก็ใช้วัวต่างแบบนี้ไปเป็นฝูงใหญ่ บางฝูงก็มี
50 ตัว แต่บางฝูงอาจจะมีถึง 100 ตัวก็ได้

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakrapong@chiangmainews.co.th